

Εφιαλτικά σχέδια για τους μαθητές και την πρόσβαση στα ΑΕΙ

Submitted by user-2 on Τετ, 12/10/2016 - 09:43

- [Άρθρα - Μελέτες](#) [1]

Ενα σκληρό Λύκειο, εξετασιοκεντρικό, ακόμα πιο έντονα ταξικά διαφοροποιημένο, με εξοβελισμό της γενικής παιδείας και εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών για κάθε μαθητή, αποκλειστικά προσανατολισμένο στο αντικείμενο που θα επιλέξει να σπουδάσει, είναι αυτό που περιγράφεται στα σχέδια της κυβέρνησης, που φαίνεται ότι θα προχωρήσουν άμεσα το επόμενο διάστημα. Ο υπουργός Παιδείας, Ν. Φίλης, κάλεσε την περασμένη Παρασκευή τον πρόεδρο της Επιτροπής Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής να ενεργοποιήσει την Επιτροπή, ώστε να προχωρήσει η διαμόρφωση συγκεκριμένων ρυθμίσεων για την αναμόρφωση του Λυκείου και του συστήματος εισαγωγής στην Ανώτατη Εκπαίδευση. Ο πρόεδρος της Επιτροπής, Κ. Γαβρόγλου, δήλωσε μεν ότι δεν υπάρχει ακόμα καμιά ειλημμένη απόφαση, αλλά ξεκαθάρισε ότι η βάση της συζήτησης στην Επιτροπή, προκειμένου να διαμορφωθεί το τελικό σχέδιο, θα είναι τα πορίσματα του διαλόγου. Κι αυτά τα πορίσματα είναι που διαμορφώνουν ένα πολύ σκληρό τοπίο για το Λύκειο και την πρόσβαση.

Το σχετικό πόρισμα της Επιτροπής Διαλόγου (υπό τον Α. Λιάκο), που είχε πρωτοπαρουσιαστεί τον Ιούνιο, διαμορφώθηκε το Σεπτέμβριο σε ένα λεπτομερές υπόμνημα. Σύμφωνα με αυτό:

- Το Γυμνάσιο γίνεται τετραετές και το Λύκειο διετές.
- Το Λύκειο οδηγεί στην απόδοση «Εθνικού Απολυτηρίου» ή για όσους δεν καταφέρνουν να το πάρουν, σε «Πιστοποιητικό Σπουδών».
- Διετές θα είναι, επίσης, και το ΕΠΑΛ που θα οδηγεί σε «Εθνικό Απολυτήριο» ή «Πιστοποιητικό Σπουδών», ενώ για την απόκτηση «Πτυχίου Ειδικότητας» θα χρειάζεται και ένα τρίτο έτος σπουδών.
- Τα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ θα ορίζουν τον αριθμό των πρωτοετών φοιτητών και τα κριτήρια που αυτοί θα πρέπει να πληρούν. Το 80% της μοριοδότησης των υποψηφίων για την πρόσβαση θα προέρχεται από το «Εθνικό Απολυτήριο» (ή το «Πιστοποιητικό») και το άλλο 20% μπορεί να προέρχεται από άλλα στοιχεία που επιλέγουν τα ΑΕΙ.

Μαθήματα και δραστηριότητες

Πέρα από αυτές τις γενικές αλλαγές στη δομή της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και στους τίτλους σπουδών που θα οδηγεί, η ουσία βρίσκεται στο περιεχόμενο του Λυκείου που προτείνεται. Εκεί, οι μαθητές θα διδάσκονται 6 συνολικά μαθήματα, από τα οποία τα δυο θα είναι υποχρεωτικά (Ελληνική Γλώσσα - Λογοτεχνία, Αγγλικά) και τα υπόλοιπα θα είναι επιλογής. Θα υπάρχουν 4 ομάδες προσφερόμενων μαθημάτων επιλογής (Μαθηματικά και Πληροφορική, Πειραματικές Επιστήμες, Ανθρωπιστικές/Κοινωνικές Επιστήμες και Πολιτισμός - Τέχνη) και τα μαθήματα που θα επιλέγει ο μαθητής θα πρέπει να προέρχονται είτε και από τις τέσσερις ομάδες, είτε τουλάχιστον από τρεις διαφορετικές ομάδες. Το υπόμνημα μάλιστα καθησυχάζει, λέγοντας ουσιαστικά ότι σε κάθε ομάδα θα υπάρχουν και κάποια μαθήματα... «της πλάκας», ώστε π.χ. οι μαθητές που δεν τα καταφέρνουν στα Μαθηματικά ή στα Αρχαία κ.τ.λ. να μπορούν να επιλέγουν από τις αντίστοιχες ομάδες πιο εύκολα μαθήματα, «τα οποία δεν θα απαιτούν ιδιαίτερες κλίσεις και υψηλού επίπεδου ειδικές δεξιότητες για

να αντιμετωπιστούν», όπως λέει χαρακτηριστικά.

Επίσης, τα περισσότερα μαθήματα «θα προσφέρονται σε δύο επίπεδα: το βασικό και το υψηλό. Οι μαθητές θα μπορούν να παρακολουθήσουν μέχρι τρία μαθήματα σε υψηλό επίπεδο». Δηλαδή, μιλάμε για ένα Λύκειο όπου εντός του θα είναι πλήρως διαφοροποιημένοι οι «καλοί» από τους πιο αδύναμους μαθητές, ώστε οι «καλοί» να γίνονται καλύτεροι και οι αδύναμοι απλώς να επιβιώνουν... Μιλάμε, δηλαδή, για προγράμματα σπουδών πλήρως διαφοροποιημένα και εξατομικευμένα, μακριά από κάθε έννοια ολοκληρωμένης γενικής μόρφωσης για όλους τους μαθητές. Εξάλλου και στο υπόμνημα σημειώνεται κατά λέξη ότι και το σχολείο αυτό θα είναι προσανατολισμένο σε «ένα σύνολο δεξιοτήτων (competencies) τις οποίες και η Ευρωπαϊκή Ένωση θέτει ως στόχο για τους ακαδημαϊκούς πολίτες», για να μην υπάρχει παρανόηση ως προς το ποιες κατευθύνσεις υλοποιούν οι συγκεκριμένες προτάσεις...

Και επειδή το σχέδιο λαμβάνει υπόψη του την ελληνική πραγματικότητα του περιορισμού όσο το δυνατόν των μαθημάτων και των ειδικοτήτων, σημειώνει ότι οι μαθητές μπορεί να περιφέρονται από σχολείο σε σχολείο για να παρακολουθήσουν τα μαθήματα που έχουν επιλέξει, ενώ σε μια σειρά σχολεία της επαρχίας θα παρακολουθούν τα μαθήματα που επιλέγουν με διαδικασίες «τηλε-εκπαίδευσης».

Πέρα από τα μαθήματα, προβλέπεται ότι στη Β' Λυκείου οι μαθητές θα εκπονούν «Διπλωματική Εργασία», αλλά και τουλάχιστον δύο γραπτές εργασίες σε κάθε μάθημα (μία σε κάθε τάξη).

Επίσης, θα υπάρχει πρόγραμμα Φυσικής Αγωγής, που προβλέπεται να «συνδέεται και με χρήση χώρων άθλησης εκτός σχολείου» (προφανώς λόγω των άθλιων υποδομών που συναντάμε συχνά στις σχολικές μονάδες), αλλά και ένα πρόγραμμα «Δημιουργικότητας, Εθελοντισμού και Κοινωνικής Προσφοράς (ΔΕΚΠ)», το οποίο «θα είναι εξατομικευμένο για κάθε μαθητή» και προφανώς επιδιώκεται μέσα από αυτό να περνάει ένα μεγάλο μέρος της ιδεολογικής χειραγώγησης που θα επιτελεί το σχολείο που σχεδιάζουν, αφού στο πλαίσιο του οι μαθητές θα συμμετέχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα, διαγωνισμούς και άλλες «δράσεις» εκτός σχολείου...

Μετατροπή του Λυκείου σε ένα σκληρό φροντιστήριο για την πρόσβαση

Ο περιορισμός των μαθημάτων σε έξι είναι προφανές ότι δίνει στο Λύκειο ένα χαρακτήρα «φροντιστηρίου», που θα προσανατολίζει και θα προετοιμάζει το μαθητή αποκλειστικά για την επιτυχία στην πρόσβαση. Εξάλλου, στο ίδιο το υπόμνημα ομολογείται ότι «αν κάποιος θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του σε ένα συγκεκριμένο πανεπιστημιακό τμήμα, θα πρέπει κατά την επιλογή μαθημάτων στην Α' και τη Β' Λυκείου να λάβει υπόψη του ποια προαπαιτούμενα θέτει το τμήμα αυτό, προκειμένου να δεχτεί κάποιον ως φοιτητή του». Με άλλα λόγια, καμιά αποδέσμευση του Λυκείου από την πρόσβαση δεν συντελείται με αυτή την πρόταση, όπως θέλουν να μας πείσουν οι συντάκτες της, αλλά αντίθετα το Λύκειο υποτάσσεται πλήρως και αποκλειστικά σε αυτή. Κι όχι μόνο υποτάσσεται το Λύκειο στην πρόσβαση, αλλά δημιουργείται κι ένα σύστημα πρόσβασης που θα το ζήλευε και ο Γεράσιμος Αρσένης (...για όσους παλιούς θυμούνται εκείνο το σύστημα και τις αντιδράσεις που προκάλεσε).

Συγκεκριμένα, στο υπόμνημα αναφέρεται ότι «προκειμένου να αντιμετωπιστεί η απάθεια και η αδιαφορία με την οποία οι μαθητές έχουν "εκπαιδευτεί" να αντιμετωπίζουν ό,τι "δεν μετράει" (δηλαδή ό,τι δεν προσμετράται άμεσα στα μόρια εισαγωγής στο πανεπιστήμιο), στην τελική επίδοση του μαθήματος θα συνυπολογίζονται όλες οι δραστηριότητες στις οποίες συμμετείχαν οι μαθητές κατά τη διάρκεια της διетуός φοίτησης στο Λύκειο». Να σημειώσουμε ότι και στο τέλος της Α' και στο τέλος της Β' Λυκείου θα υπάρχουν γραπτές εξετάσεις, αλλά δεν θα μετρούν μόνο αυτές. Συγκεκριμένα, για κάθε ένα από τα 6 μαθήματα, ο τελικός βαθμός θα προσμετράει: Το γραπτό βαθμό της Α' Λυκείου, το γραπτό βαθμό της Β' Λυκείου, το μέσο όρο των προφορικών βαθμών και των δυο τάξεων, το μέσο όρο των δυο γραπτών εργασιών σε κάθε μάθημα. Επιπλέον, για το «Εθνικό Απολυτήριο» θα προσμετράται σε σημαντικό βαθμό και η επίδοση στη διπλωματική εργασία. Με άλλα λόγια, ακόμα και η ανάσα του μαθητή θα βαθμολογείται και θα μετράει για την πρόσβαση!

Αυτός ο Γολγοθάς των μαθητών στο Λύκειο, αν περατωθεί με επιτυχία, θα διαμορφώνει το «Εθνικό Απολυτήριο» του κάθε μαθητή (αν όχι θα οδηγεί στο απλό «Πιστοποιητικό Σπουδών») και θα μετράει κατά 80% για την εισαγωγή του σε κάποιο τμήμα Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το υπόλοιπο 20% για την πρόσβασή του θα διαμορφώνεται από το ίδιο το Τμήμα (πανεπιστημίου ή ΤΕΙ) και από το τι θα του ζητήσει. Για παράδειγμα, το Τμήμα μπορεί να ζητάει επιπλέον ειδικές εξετάσεις, συνέντευξη, επιδόσεις σε συγκεκριμένα μαθήματα κ.ο.κ. Για να «χρυσώσει το χάπι», δε, το υπόμνημα αφήνει να εννοηθεί ότι μπορεί να υπάρξουν και πανεπιστήμια ή ΤΕΙ που δε θέτουν ως προϋπόθεση για να δεχτούν φοιτητές την κατοχή «Εθνικού Απολυτηρίου», αλλά να τους αρκεί το «Πιστοποιητικό» συν κάποιες άλλες διαδικασίες.

Μετά απ' όλα αυτά, ακούγεται μάλλον σαν ανέκδοτο το ότι την παραπαιδεία «το προτεινόμενο σύστημα δεν ισχυρίζεται ότι την καταργεί, αλλά την μειώνει δραστικά, αν δεν την ελαχιστοποιεί», αφού είναι φανερό ότι ο ανταγωνισμός θα ενταθεί. Εξάλλου, η «τράπεζα θεμάτων» με την οποία θα διενεργούνται οι εξετάσεις στο Λύκειο και «η οποία δεν υπάρχει λόγος να δαιμονοποιείται», όπως λέει το υπόμνημα, είναι... η χαρά των φροντιστηρίων!

Στόχος η μαζικοποίηση της πρόωρης επαγγελματικής κατάρτισης

Το υπόμνημα λέει ότι «οποιαδήποτε απόπειρα μεταρρύθμισης στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση κι αν γίνει, θα αποτύχει αν δεν αναβαθμίσει την επαγγελματική εκπαίδευση, τόσο δραστικά, μάλιστα, ώστε να αλλάξουμε ριζικά την αναλογία των μαθητών που επιλέγουν το Γενικό Λύκειο και των μαθητών που επιλέγουν τα ΕΠΑΛ». Μάλιστα, σημειώνει: «Τώρα 75% περίπου των παιδιών κατευθύνονται στο Γενικό Λύκειο και 25% περίπου στο Τεχνικό - Επαγγελματικό. Στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες γίνεται ακριβώς το αντίστροφο. Στόχος θα πρέπει να είναι να βελτιωθεί αυτή η αναλογία».

Στο όνομα, λοιπόν, της αναβάθμισης της τεχνικής εκπαίδευσης και της μαζικοποίησής της, τα ίδια χαρακτηριστικά με το Γενικό Λύκειο που περιγράψαμε παραπάνω θα έχει, σύμφωνα με το υπόμνημα, και το ΕΠΑΛ. Δηλαδή, θα έχει έξι μαθήματα, εργασίες, διπλωματική και όλα θα βαθμολογούνται με τον ίδιο τρόπο. Ωστόσο, από διάφορες πλευρές του υπομνήματος αχνοφαίνεται ότι τα ΕΠΑΛ θα συνεχίσουν να αποτελούν σχολεία β' κατηγορίας, αφού π.χ. το ένα από τα δυο υποχρεωτικά μαθήματα στα ΕΠΑΛ (πέραν των Αγγλικών) δεν θα είναι η Γλώσσα - Λογοτεχνία, αλλά οι... «Σπουδές Πολιτισμού (cultural studies) με έμφαση στον οπτικοακουστικό πολιτισμό (κινηματογράφος, θέατρο, μουσική)». Εξάλλου, από την αρχή ακόμα του υπομνήματος, ομολογείται ότι «η συνύπαρξη του Εθνικού Απολυτηρίου και παράλληλα του Πιστοποιητικού Σπουδών είναι σημαντική, τόσο για να διατηρηθεί το επίπεδο των δύο τύπων Λυκείου χωρίς εκπτώσεις, όσο και για να εμποδίσει τη σχολική διαρροή», που σημειώνεται ότι είναι μεγαλύτερη από τα ΕΠΑΛ. Δηλαδή, ομολογείται ότι το «Πιστοποιητικό Σπουδών» επιλέγεται κυρίως για τους μαθητές των ΕΠΑΛ, που πιο δύσκολα θα φτάνουν στην απόκτηση του «Εθνικού Απολυτηρίου». Επίσης, αναφορικά με την πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση, σημειώνεται ότι ενδέχεται «τα πρώτα χρόνια, για τα τμήματα που θα μπορούν να πάρουν υποψήφιους από ΕΠΑΛ να χρειαστεί ποσόστωση, ώστε το Επαγγελματικό Λύκειο να σταθεί στα πόδια του».

Βέβαια, προβλέπεται ακόμα ότι «για τα παιδιά που δεν θέλουν να ακολουθήσουν είτε το ΓΕΛ είτε το ΕΠΑΛ, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα των τεχνικών και επαγγελματικών σχολών», δηλαδή το πέταγμα εκτός εκπαίδευσης παιδιών από τα 16 τους χρόνια...

Προκειμένου, όμως, να επιτευχθεί η μαζικοποίηση της τεχνικοεπαγγελματικής εκπαίδευσης που μπαίνει ως στόχος, οι συντάκτες του υπομνήματος γνωρίζουν ότι δεν αρκεί η δήθεν αναβάθμιση του ΕΠΑΛ που υποτίθεται ότι φέρνουν, αλλά χρειάζεται το αναγκαστικό σπρώξιμο των παιδιών εκτός γενικής εκπαίδευσης μετά το Γυμνάσιο. Ετσι, στο πόρισμα εκφράζεται έντονος προβληματισμός για τον τρόπο μετάβασης από το Γυμνάσιο στο Λύκειο. Σημειώνεται, λοιπόν, ότι θα πρέπει να «ακολουθείται κάποια διαδικασία επιλογής», γιατί «εάν η μετάβαση γίνεται χωρίς κανένα κριτήριο επιλογής, μαθητές οι οποίοι στην πράξη δεν θα μπορούν ή δεν θα θέλουν να παρακολουθήσουν το πρόγραμμα των Λυκείων, θα εγκλωβίζονται σε αυτά, οδηγώντας τα τελικά σε υποβάθμιση». Με άλλα λόγια, χρειάζεται στο τέλος του Γυμνασίου ένα «ξεσκαρτάρισμα», το οποίο από τη μια θα γίνεται με εξετάσεις με χρήση «τράπεζας θεμάτων», αλλά όπως σημειώνεται στο υπόμνημα: «Παράλληλα θα θεσπιστεί ένα πλέγμα κριτηρίων για την επιλογή σε ένα από τα δύο Λύκεια. Στα κριτήρια θα συμπεριλαμβάνονται και τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων στα μαθήματα και η αξιολόγηση που έχει κάνει ο εκπαιδευτικός, αλλά ακόμα και έκθεση περιγραφικής αξιολόγησης από κάποιους από τους εκπαιδευτικούς του σχολείου. (...) Σε κάθε περίπτωση, σημαντικό ρόλο θα πρέπει να έχει ο Μέντορας καθηγητής, ο οποίος θα αποτελέσει ένα νέο πολύ σημαντικό θεσμό για τα σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης»... Δηλαδή, πέρα από τις εξετάσεις, οι εκπαιδευτικοί στο τέλος του Γυμνασίου θα γίνουν «τροχονόμοι», σπρώχνοντας τους μαθητές εντός ή εκτός γενικής εκπαίδευσης...

Είναι παραπάνω από φανερό ότι όλα αυτά τα σχέδια δεν πρέπει να συναντήσουν καμιά ανοχή, πρέπει να βρουν την αποφασιστική και κατηγορηματική αγωνιστική αντίδραση μαθητών, εκπαιδευτικών και γονιών.